

امنیت فکری و درجه ریسک‌پذیری

عدم پذیرش توانمندی افراد جامعه
سیستم حاکم باید توانمندی افراد جامعه خود را قبول داشته باشد. داشتن این ایده که «شما می‌توانید» و تزریق آن بر پیکره جامعه، باعث خلق و نوآوری می‌شود و در غیر این صورت، روحیه پژوهش، خلق و نوآوری از بین می‌رود.

عدم اعتماد به مزایای نوآوری
در جامعه‌ای که سیستم حاکم تمایل داشته باشد با همان مکانیزم قبلی، نیازهای خود را مرتفع کند و مزیت‌های نوآوری و خلق پدیده‌های جدید در آن نادیده و بی‌ارزش گرفته شود، نوآوری در آن ایجاد نمی‌شود.

ترس از انتقاد و شکست افراد
گروه‌ها یا سازمان‌های نوآور باید مطمئن باشند که اگر بابت نوآوری و ابداعاتشان جایزه و تشویقی دریافت نکنند، دست کم محدود نخواهند شد. افراد، زمانی می‌توانند زایش فکری داشته و ایده‌ها و راه‌حل‌های نو ارائه دهند که بتوانند انتقاد کنند. عدم وجود امنیت فکری و ترس از بازخوردهای منفی، از موانع جدی ابداع است. در واقع، زمانی می‌توان نوآوری را ترویج کرد که درجه ریسک‌پذیری در فرهنگ جامعه بالا باشد و آرامش و امنیت، سایه‌اش را بر دل و مغز نیروهای فکری گسترانیده باشد.

عدم اعتماد به نفس
باید خودشناسی، محیط‌شناسی، آگاهی از توان و ظرفیت و پتانسیل‌های فرد ایجاد شود و او باور کند که می‌تواند راه‌حل‌های جدید برای مسائلی موجود بیابد و برای این راه‌حل‌یابی، از اراده قوی و استوار برخوردار شود.

تمایل به هم‌رنگی و هم‌گونگی
زمانی نوآوری در جامعه‌ای جان می‌گیرد که هنجارهای اجتماعی، ابداع و خلاقیت را تقبیح نکنند و به فرد اجازه دهند آزادانه بیندیشد و در پی راه‌حل‌های جدید باشد.

در کنار موانع فوق، راه‌های مؤثر برای از بین بردن موانع و مشکلات پیش روی نوآوری را می‌توان در موارد زیر نام برد:

- ۱) آزادی عمل کافی در انجام فعالیت‌ها و تلاش‌های خلاق
- ۲) بکارگیری نتایج حاصل از فعالیت‌های خلاق
- ۳) دادن پاداش مناسب به افراد خلاق و تبادل فرهنگی میان سازمان‌ها
- ۴) در کنار هم قرار دادن افراد محافظه‌کار و سنتی با افراد نوجو
- ۵) ایجاد محیطی که در آن، اطلاعات و نظرات به سهولت مبادله گردند. ■

نگاه آقای زیر‌نگین تاجی، کارشناس اقتصادی، به موضوع نوآوری، موانع و راهکارهای آن

منظور از نوآوری (Innovation)، فرآورده جدید یا محصول خلاق است که توسط یک سازمان ارائه می‌گردد. فرآورده خلاق می‌تواند نرم‌افزاری مانند انواع خدمات (شامل خدمات آموزشی، بهداشتی - درمانی، اداری و غیره) یا سخت‌افزاری مانند یک کالا (مثل محصولات صنعتی، محصولات دارویی و یا محصولات غذایی) باشد. روش‌ها و تکنیک‌های جدید هم می‌توانند به نوعی، نوآوری محسوب شوند. به طوری که ملاحظه می‌شود، تعاریف خلاقیت و نوآوری دارای عناصری همچون تازگی، سرآغاز بودن و همچنین، مفید بودن می‌باشند. منظور از نوآوری، خلاقیت متجلی شده و به مرحله عمل رسیده است. به عبارت دیگر، نوآوری یعنی اندیشه خلاق تحقق یافته، ارائه محصول، فرآیند و خدمات جدید به بازار و همچنین، بکارگیری توانایی‌های ذهنی برای ایجاد یک فکر یا مفهوم جدید.

در رابطه با نوآوری در عرصه اقتصاد ایران باید گفت، با توجه به مشکلات و مسائلی که دامنگیر

اقتصاد ایران شده است، خلق فرصت‌ها و ایجاد نوآوری در فضای اقتصاد ایران، به خصوص در مواردی که منتج به نظارت بهتر و دقیق‌تر دولت می‌شود، یک نیاز ضروری و لازم می‌باشد. افزایش شاخص بهای کالاها و خدمات و ظهور تورم خزننده در کشور تا رقم بالای ۲۰ درصد، افزایش قیمت مسکن، رشد بی‌رویه نقدینگی در کشور و افزایش نرخ بیکاری، از مهمترین مشکلات اقتصادی کلان کشور ما است. عدم نظارت بخش دولتی و کنترل ضعیف این بخش بر روی فعالیت‌های اقتصادی، از عوامل منفی مؤثر بر اوضاع اقتصادی کشور به حساب می‌آیند. مسائلی فوق، الزام حرکت به سمت تحول اقتصادی و ایجاد تغییرات بنیادی و خلق فضاهای جدید در اقتصاد ایران را نشان می‌دهد. این در حالی است که تحقق نوآوری در هر جامعه‌ای، با مشکلات و موانع عدیده‌ای مواجه است که مهمترین آنها را می‌توان به شرح زیر ذکر کرد:

رونق اقتصاد، معیار نوآوری

تعریف سازمان توسعه اقتصادی و اجتماعی ارگان (OREGON) از نوآوری

ارزش، اثر بخش کردن فعالیت‌ها و توسعه کالاها و خدمات رقابت‌پذیر به کار برد.

نوآوری چیست

نوآوری، فرآیندی است که دانش و علم را به ارزش تبدیل می‌کند. این فرآیند سه مرحله مهم را در بر می‌گیرد:

- ۱) اختراع: تولید دانش جدید، (۲) انتقال: تبدیل دانش جدید به تولیدات جدید، فرآیندها، سیستم‌ها و خدمات جدید، (۳) تجارتي کردن: تولید ارزش اقتصادی توسط تولیدات جدید فرآیندها، سیستم‌ها و خدمات جدید. اساس نوآوری موفق، یک محیط سالم نوآور است یعنی تطابق عوامل کلیدی مانند آموزش، زیرساخت‌ها، ظرفیت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان برای پذیرش تکنولوژی جدید.

از سوی دیگر، رونق اقتصادی معیاری است که توسط آن، موفقیت در تبدیل نوآوری به منافع بیشتر و کیفیت زندگی بالاتر اندازه‌گیری می‌شود.

«برای قرن‌ها تصور می‌شد که رشد اقتصادی در نتیجه اثر متقابل بین سرمایه و نیروی کار حاصل می‌شود، امروزه به این آگاهی رسیده‌ایم که اهمیت این دو توسط یک عامل حیاتی و بسیار مهم، بیشتر شده و آن، نوآوری است.»

بیل گیتس

چرا نوآوری؟

در طول تاریخ بشر، انسان‌ها همواره روش‌های جدیدی برای برطرف کردن نیازهایشان پیدا کرده‌اند، از قبیل اختراع و بکارگیری تکنولوژی‌های جدید. اما پیشرفت‌های اخیر در فن‌آوری ارتباطات و اطلاعات همراه با حرکت جهانی به سوی اقتصادهای باز و بر پایه بازار، نوآوری را به عنوان فاکتور حیاتی برای موفقیت اقتصادی، لازم شمرده است. نمی‌توان تفکیک یا تمایزی بین صنایع تکنولوژی بالا یا پایین در نظر گرفت. هر صنعتی می‌تواند و باید ابتکار و تکنولوژی را برای ایجاد